

Parlement en Wetenschap

De netto-effectiviteit van het re-integratiebeleid

Deze publicatie is gemaakt in het kader van de samenwerking tussen de Tweede Kamer, de KNAW, NWO, VNSU en de Jonge Akademie. Het betreft een pilot van een jaar met als doel om wetenschappelijke kennis op een toegankelijke manier beschikbaar te stellen aan het parlement. In 2012 wordt op verzoek een factsheet als deze uitgebracht over een actueel onderwerp.

juni 2012

Ten geleide

In het kader van de pilot Parlement en Wetenschap zijn de commissies SZW en I&M in de gelegenheid om twee keer per jaar een wetenschappelijk factsheet aan te vragen. Dit factsheet is aangevraagd door de commissie SZW op initiatief van het lid Koser Kaya. Centrale vraag: Wat is de netto-effectiviteit van het re-integratiebeleid (hoeveel extra mensen komen aan het werk als gevolg van het beleid)?

Deze factsheet is de opmaat naar een vollediger factsheet dat eind dit jaar, begin volgend jaar kan worden opgeleverd. Zoals uit dit document blijkt, zijn de meest relevante wetenschappelijke onderzoeken op dit moment nog 'werk in uitvoering'.

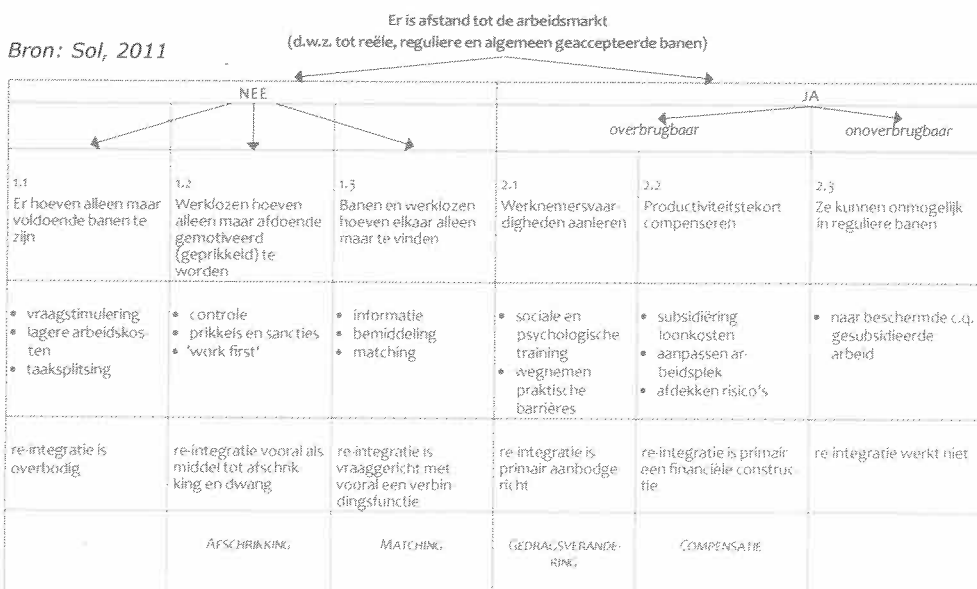
Definitie

Re-integratie: het proces dat leidt tot realisatie of herstel van (een optimale) arbeidsparticipatie van cliënten met een afstand tot werk. *Bron: Stichting Blik op Werk, Definities van Re-integratie, februari 2009*

Feitelijke Achtergrond

Feiten/ Cijfers

Volgens een schatting van onderzoekers Edzes en Van Dijk (beiden Rijksuniversiteit Groningen) is ongeveer 43% van de doelgroep van de Wet Werken naar Vermogen¹ re-integreerbaar. Onlangs hebben zij in Socialisme en Democratie met behulp van onderstaand schema van Sol e.a. ('Fit or Unfit' - naar expliciete re-integratietheorieën² RVO5 2011, p.22) een eerste inschatting gemaakt voor de mensen die onder de Wet Werken naar vermogen (Wwnw) zullen vallen. Daarbij hebben ze de groepen die voor gedragsverandering en loondispensatie in aanmerking zouden komen samengenomen. Op basis van data uit eind 2010 schatten ze de groep met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt tussen de 264.000 en 343.000 personen. Dat is 43-56% van het toekomstige bestand dat onder de Wwnw valt. Subgroepen zijn te duiden naar afstand en overbrugbaarheid van de afstand.

¹ Na de val van het kabinet Rutte-Verhagen heeft de Kamer op 5 juni 2012 besloten de Wet werken naar vermogen controversieel te verklaren.

Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAA

KNAW

de jonge akademie

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

VNSU

Ontwikkelingen

- Op verzoek van de Tweede Kamer wordt in opdracht van het Ministerie van SZW door SEOR (Sociaal Economisch Onderzoek Rotterdam) een onderzoek naar de netto-effectiviteit van het re-integratiebeleid verricht. Publicatie wordt eind 2012 verwacht.
- Beleidsevaluatief onderzoek (netto-effectiviteit en andere vormen van re-integratiebeleid) wordt momenteel verricht door onderzoekers Sol (UvA) en Glebbeek (Soc.Inst/RUG). Publicatie wordt in de loop van dit jaar verwacht.
- In het kader van het Re-integratie Verbeteronderzoekprogramma komt dit jaar het resultaat van een groot empirisch onderzoek (<http://www.verbeteronderzoek.nl/21>) naar de bij re-integratie werkzame mechanismen beschikbaar. Het onderzoek is een vervolg op het hierboven genoemde theorieonderzoek 'Fit or Unfit: Naar expliciete re-integratie theorieën'. Publicatie van het eindrapport van 'Fit or Unfit' wordt in de tweede helft van 2012 verwacht.
- Onderzoek naar het proces van re-integratie wordt momenteel verricht door onderzoeker Heyma (stichting SEO economisch onderzoek), in samenwerking met het UWV. De publicatie wordt dit voorjaar verwacht.

De stand van de wetenschap

Waarover bestaat consensus?

De belangrijkste vraag is die naar de netto-effectiviteit van het re-integratiebeleid (hoeveel mensen komen extra aan het werk als gevolg van het beleid?). Over het antwoord lijkt consensus te bestaan: 'weinig' (enkele procentpunten). Inzicht in de stand van de wetenschap biedt de Factsheet 2011-2012 van de Raad voor Werk en Inkomen.

Verschillen van inzicht

Onduidelijk is of de strategie wel ingezet is op de juiste wijze en in de juiste situatie? Naar het proces van re-integratie is nog weinig onderzoek gedaan. Lopend onderzoek (zie hierboven sub 'Ontwikkelingen') moet hierover meer duidelijkheid verschaffen. Dat onderzoek spitst zich toe op de vragen:

- Welke instrumenten voor re-integratie zijn het meest effectief en wat is daarvoor de verklaring?
- Welke doelgroepen hebben bij welke instrumenten het meeste baat?

Meer weten?

Bronnen

- Factsheet Raad voor Werk en Inkomen (zie factsheet hierboven)
- 'Fit or Unfit': Naar expliciete re-integratie theorieën.
- Artikel 'Zwakke punten in de wet Werken naar vermogen' (Zeggenschap, maart 2012, Els Sol)

Onderzoeksgroepen en betrokken wetenschappers

- Amsterdams Instituut voor ArbeidsStudies (AIAS)
- Hugo Sinzheimer Instituut, Universiteit van Amsterdam
- Interuniversitair Centrum voor Sociaalwetenschappelijke Theorie en Methodologie, Rijksuniversiteit Groningen
- Basiseenheid Economische Geografie, faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen
- SEO Economisch Onderzoek (gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam)
- SEOR, zelfstandig onderzoeksinstituut onder de Erasmus Universiteit Rotterdam

Kamerstuk 28719 76 Toezeggingen gedaan tijdens de behandeling van de SZW-begroting m.b.t. een overzicht van beschikbare resultaten op het terrein van onderzoek naar de netto effectiviteit re-integratie en over de motie Azmani-Koser Kaya (32500-XV, nr. 27)

Bezoek aan de website van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor meer informatie over de behandeling van Kamerstuk 28719 76.